

Legesverordening HHNK 2026

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;

gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 27 januari 2026, nr. 25.1189984.

gelet op de artikelen 78, 110, 111 en 115 lid 1, b en c van de Waterschapswet en artikel 13.1a, lid 1 en lid 3 van de Omgevingswet;

gehoord de commissie Bestuur, Middelen en Waterketen;

b e s l u i t:

De Legesverordening HHNK 2026 vast te stellen, luidend als volgt,

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. HHNK: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- b. dagelijks bestuur: het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- c. omgevingsvergunning: vergunning voor wateractiviteiten zoals bedoeld in de Omgevingswet;
- d. heffingsambtenaar: de ambtenaar, bedoeld in artikel 123, derde lid, onderdeel b, van de Waterschapswet;
- e. invorderingsambtenaar: de ambtenaar, bedoeld in artikel 123, derde lid, onderdeel c, van de Waterschapswet.

Artikel 2 Aard van de heffing en belastbaar feit

Onder de naam leges worden rechten geheven ter zake van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het door HHNK verlenen van diensten, genoemd in de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is aangevraagd.

Artikel 4 Heffingsmaatstaven en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van de in de tarieventabel genoemde eenheid als volle eenheid aangemerkt.
3. De leges zijn verschuldigd onverminderd de andere rechten waaraan de stukken onderhevig zijn en onverminderd de bijkomende kosten welke aan derden verschuldigd zijn en door HHNK worden betaald, zoals portokosten, kadastrale rechten of externe advieskosten waarvan het verschuldigde bedrag, voorafgaand aan het in behandeling nemen van een aanvraag, aan de aanvrager worden meegedeeld.

Artikel 5 Wijze van heffing

De leges worden geheven bij wege van aanslag dan wel bij wege van een mondelinge of gedagtekende schriftelijke kennisgeving door of namens de invorderingsambtenaar, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, nota of andere schriftuur.

Artikel 6 Vrijstellingen

1. De leges worden niet geheven voor het verstrekken van stukken:
 - a. die ingevolge enig wettelijk voorschrift kosteloos worden verstrekt;
 - b. ten behoeve van wetenschappelijke of onderwijsdoeleinden;
 - c. ten behoeve van voorlichtingsdoeleinden;
 - d. ten behoeve van overheidslichamen of de rechterlijke macht.
2. De leges worden niet geheven voor het behandelen van een aanvraag om vergunning, ontheffing of andere dienst, voor zover die aanvraag voortvloeit uit de uitvoering van werkzaamheden door of vanwege HHNK zelf dan wel van werkzaamheden die daarvan een direct gevolg zijn.

Artikel 7 Betalingstermijnen

In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 worden de leges betaald:

- a. indien de leges worden geheven bij mondelinge kennisgeving: op het moment waarop de kennisgeving wordt gedaan;
- b. indien de leges worden geheven bij wege van aanslag of andere schriftelijke kennisgeving: binnen vier weken na de dagtekening.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Aanvraag

1. Een aanvraag om vrijstelling als bedoeld in artikel 6 wordt schriftelijk ingediend bij de heffingsambtenaar binnen zes weken nadat de aanspraak op vrijstelling is ontstaan.
2. Daarnaast kan een in het vorige lid bedoelde vrijstelling ambtshalve worden verleend.

Artikel 10 Nadere regels

Het dagelijks bestuur kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de leges.

Artikel 11 Intrekking, inwerkingtreding, tijdstip van ingang van de heffing en citeertitel

1. De Legesverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2023, vastgesteld bij besluit van 14 december 2022, registratienummer 22.0687203, wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening met bijbehorende tarieventabel treedt in werking met ingang van de eerstvolgende dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 april 2026.
4. Indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in het derde lid opgenomen datum van ingang van de heffing, blijft de in het eerste lid genoemde verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de leges hiervoor in die periode plaatsvindt.
5. Deze verordening wordt aangehaald als Legesverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2026 of Legesverordening HHNK 2026.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 4 maart 2026

van het college van hoofdingelanden,

*de secretaris,
M.J. Kuipers*

*de dijkgraaf,
ir. R.P.G. Bosma*

Bijlage 1 Tarieventabel behorende bij de Legesverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2026

Hoofdstuk 1 – Documenten

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:

1.1 afschriften van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen:	
tot 10 kopieën (enkelzijdig):	gratis
10 of meer kopieën, per kopie (enkelzijdig):	€ 0,60
1.2 kaarten en tekeningen, per stuk:	
zwart-wit:	€ 4,00
kleur:	€ 6,00
1.3 digitale informatiedragers, per stuk:	€ 8,00

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het voldoen aan een verzoek:

1.4 als bedoeld in de Wet open overheid:	de bedragen zoals die landelijk zijn vastgesteld op grond van artikel 8.6 van die wet
1.5 als bedoeld in de artikelen 13 en 14 van de Algemene verordening gegevensbescherming en het verzoek kennelijk ongegrond of buitensporig is, met name vanwege het repetitieve karakter:	een redelijke vergoeding zoals genoemd in artikel 12, vijfde lid, sub a van de Algemene verordening gegevensbescherming

Hoofdstuk 2 – Archief

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor:

2.1 het doen van nasporingen in het archief, per kwartier:	€ 18,00 (tot 15 minuten gratis)
<i>Voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag wordt aan de aanvrager mededeling gedaan van een schatting van de hoeveelheid tijd die met de nasporing gemoeid zal zijn.</i>	
2.2 het verstrekken van reproducties van archiefstukken, zoals kaarten, tekeningen, foto's en van afschriften of uittreksels uit een in het archief berustend stuk of gedeelte daarvan:	werkelijke kosten
<i>Voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag wordt aan de aanvrager mededeling gedaan van een schatting van de werkelijke kosten.</i>	

Hoofdstuk 3 – Vergunningen, ontheffingen, maatwerkvoorschriften en een gelijkwaardige maatregel

In dit hoofdstuk worden de tarieven weergegeven die gelden voor het in behandeling nemen van een aanvraag om vergunning, ontheffing, maatwerkvoorschrift of gelijkwaardige maatregel op grond van de Omgevingswet, de Waterschapsverordening van het hoogheemraadschap of andere wet- of regelgeving.

Tariefbepaling

Het legestarttarief van de aanvraag wordt opgebouwd uit één of meerdere tarieven:

- Een **starttarief** uit tabel 1 voor het in behandeling nemen van een aanvraag. Dit tarief wordt eenmalig op de aanvraag in rekening gebracht, ongeacht het aantal of soort activiteiten in een aanvraag. Voor enkele situaties geldt een aangepast starttarief. Bij deze situaties worden de onderliggende tarieven (in tabel 2 en 3) niet meegenomen.

- Indien er sprake is van een aanvraag met één of meerdere activiteiten waarop wordt beschikt, worden onderstaande tarieven meegenomen:
 - o **Een activiteitentarief** uit tabel 2. Afhankelijk van de soort of omvang van de aanvraag kunnen meerdere activiteitentarieven van toepassing zijn.
 - o **Een aanvullend tarief** uit tabel 3. In bepaalde gevallen moeten extra werkzaamheden worden verricht die niet standaard in het starttarief en activiteitentarief zijn opgenomen.

Tabel 1 Overzicht starttarief:

Starttarief	Legescode	Tarief
Voor het in behandeling nemen van een aanvraag, met één of meer activiteiten, waarop wordt beschikt*	3.1	€ 400,00
<i>*Dit betekent dat de aanvraag geheel of deels wordt verleend en/of geheel of deels wordt afgewezen</i>		
Type aanvragen met een aangepast starttarief		
<i>voor de hieronder genoemde situaties geldt een gereduceerd starttarief. Het activiteitentarief (tabel 2) en aanvullend tarief (tabel 3) is hierbij niet van toepassing tenzij anders vermeld:</i>		
Het buiten behandeling stellen van een aanvraag voordat is beschikt en de inhoudelijke toetsing wel is gestart:	3.2	€ 300,00
Het intrekken van een aanvraag voordat is beschikt:		
Vóór de inhoudelijke toetsing	3.3a	Geen leges
Tijdens de inhoudelijke toetsing	3.3b	€ 200,00
Het wijzigen van de tenaamstelling van een verleende vergunning	3.4	€ 100,00
Het wijzigen van een verleende vergunning	3.5	€ 200,00
Deze werkzaamheden zijn beperkt tot:		+ per herbeoordeling van een extra activiteit, 40% van het betreffende activiteitentarief
- een tijdelijke vergunning verlengen		
- wijziging van een voorschrift		
- een korte herbeoordeling van de wijziging van één vergunde activiteit		

Tabel 2 - Overzicht activiteitentarief

Vergunningplichtige activiteiten zoals opgenomen in de vigerende Waterschapsverordening HHNK	Legescode	Nadere toelichting	Activiteitentarief (exclusief starttarief)
Aquaduct	3.6	Per project	Maatwerkberekening
Beschoeiing en andere profielbeschermingen	3.7a	Tot 100 meter	€ 120,00
	3.7b	Per volgende 100 meter of gedeelte daarvan	€ 60,00
Bodemenergiesysteem in een waterkering	3.8	voor één systeem, met 1 of meerdere bodemlussen. <i>Bij een open bodemenergiesysteem is voor de grondwateronttrekking ook rubriek 3.22a t/m 3.22 f van toepassing</i>	€ 560,00
Bomen bij een waterkering, molenbiotoop of vaarweg	3.9	ongeacht het aantal	€ 120,00
Boothuis	3.10a	Per eerste werk	€ 230,00
	3.10b	Per tweede werk of meer	€ 120,00
Bouwwerk eenvoudig	3.11a	Per aanvraag	€ 60,00

- bij een aanvraag met meerdere bouwwerken van dezelfde soort wordt per bouwwerk getoetst oppervlakte tot 25 m2 zonder kelderconstructie			
Bouwwerken complex - oppervlak >25 m2 - bij een aanvraag met meerdere bouwwerken van dezelfde soort wordt per bouwwerk getoetst met kelderconstructie (optioneel)	3.11b	Per aanvraag, Boven de eerste 25 m2 wordt het tarief vermeerderd met € 15,00 per/m2. Bij een kelderconstructie wordt het tarief vermeerderd met € 30,00 per/m2.	€ 220,00
Brug	3.12a	Per eerste werk	€ 230,00
	3.12b	Per tweede werk of meer	€ 120,00
Dam met duiker enkel voor toegang, geen peilscheiding	3.13a	Per eerste werk	€ 120,00
	3.13b	Per tweede werk of meer	€ 60,00
Dempen/versmallen/verondiepen van oppervlaktewater	3.14a	Tot 100 meter	€ 230,00
	3.14b	Per volgende 100 meter of gedeelte daarvan	€ 120,00
Drainage (actief, peilgestuurd)	3.15	Per project	€ 1.120,00
Drainage/ontwateringsgreppel (passief, onder vrij verval)	3.16	Per project	Enkel starttarief
Duiker/sifon/hevel	3.17a	Per eerste werk	€ 120,00
	3.17b	Per tweede werk of meer	€ 60,00
Evenement organiseren (waterkering onverhard)	3.18	Per evenement	Enkel starttarief
Explosiegevaarlijk materiaal (waterkering)	3.19	Per locatie	€ 560,00
Graven van nieuw oppervlaktewater of verbreden van bestaand oppervlaktewater Voor het aanleggen of wijzigen van een oppervlaktewaterlichaam ter compensatie van een demping zijn geen leges verschuldigd	3.20	Ongeacht het aantal meters	Enkel starttarief
Grond- en bouwstoffen aanbrengen of plaatsen (kernzone waterkering)	3.21	Per locatie	€ 120,00
Grondwateronttrekking en infiltratie (permanent)	3.22a	Tarief is voor het beoordelen van de effecten van een permanente grondwaterstandsverlaging, aanvullend op het tarief voor jaarlijks onttrokken hoeveelheden in 3.22b t/m 3.22e	€ 560,00
Grondwateronttrekking en infiltratie (t/m 5.000 m3 per jaar)	3.22b	* voor alle activiteiten benoemd in hoofdstuk 4 wateronttrekkingsactiviteiten Waterschapsverordening in één project, met of zonder pomp	€ 120,00
Grondwateronttrekking en infiltratie (5.001-50.000 m3 per jaar)	3.22c	* voor alle activiteiten benoemd in hoofdstuk 4 wateronttrekkingsactiviteiten Waterschapsverordening in één project, met of zonder pomp	€ 1.680,00

Grondwateronttrekking en infiltratie (50.001 – 150.000 m3 per jaar)	3.22d	* voor alle activiteiten benoemd in hoofdstuk 4 wateronttrekkingsactiviteiten Waterschapsverordening in één project, met of zonder pomp	€ 3.910,00
Grondwateronttrekking en infiltratie (vanaf 150.001 m3 per jaar)	3.22e	* voor alle activiteiten benoemd in hoofdstuk 4 wateronttrekkingsactiviteiten Waterschapsverordening in één project, met of zonder pomp	€ 8.380,00
Grondwateronttrekking en infiltratie	3.22f	Indien onttrokken grondwater (actief of natuurlijk middels een voorziening) wordt geloosd op een oppervlaktewaterlichaam zijn voor de lozing geen leges ingevolge legescode 3.24 verschuldigd.	
Kabels, leidingen en huisaansluitingen bij een waterstaatswerk of weg van HHNK	3.23a	Bestaand tracé klein onderhoud: - tracélengte minder dan 5 meter en in open ontgraving - sluit aan op een bestaande kabel of leiding	Enkel starttarief
	3.23b	Nieuw tracé aanleggen, bestaand tracé vervangen of verwijderen in open ontgraving: tot 100 meter tracé of gedeelte daarvan	€ 120,00
	3.23c	Per volgende 100 meter	€ 60,00
	3.23d	Per gestuurde boring in het tracé	€ 230,00
	3.23e	Per andere sleufloze techniek (o.a. persing/boogzinken) in het tracé	€ 60,00
	3.23f	met een maximum tarief van € 5.000 per aanvraag mits er geen sprake is van een gebiedsoverstijgend project waarbij meerdere buitengebieden of woonkernen aangesloten moeten worden op een nieuwe kabel en/of leidingtracé. Voor dit maximum-tarief worden de rubrieken 3.23a t/m 3.23e bij elkaar opgeteld.	
Lozen van water op oppervlaktewater	3.24	ongeacht de hoeveelheid <i>Geen stoffen toegevoegd aan het grondwater, indien dit wel geval is valt dit onder rubriek 3.26a t/m 3.26c</i>	Enkel starttarief
Lozen huishoudelijk afvalwater	3.25	bedrijfsmatig of via een groepsaccommodatie	€ 1.120,00
Lozen stoffen op een oppervlaktewaterlichaam/zuiveringstechnisch werk van HHNK (minder complex)	3.26a	Ongeacht de hoeveelheid water en stoffen	€ 1.120,00
Lozen stoffen op een oppervlaktewaterlichaam/zuiveringstechnisch werk van HHNK (complex)	3.26b	Ongeacht de hoeveelheid water en stoffen	€ 2.800,00
Lozen stoffen oppervlaktewaterlichaam/zuiveringstechnisch werk van HHNK (zeer complex)	3.26c	Ongeacht de hoeveelheid water en stoffen	€ 8.940,00
Lozings- en onttrekkingswerk	3.27	per werk	Enkel starttarief

in een waterkering			
Natuurvriendelijke oever	3.28	ongeacht het aantal meters	Enkel starttarief
Ontgraving uitvoeren in een waterkering	3.29	Per project	€ 120,00
Oppervlaktewater onttrekken	3.30	tijdelijke onttrekking met een onbeperkt aantal m3	€ 230,00
Peilafwijking	3.31	een (tijdelijk) afwijkend peil in stand houden door vergunninghouder bij realisatie: inclusief twee peilscheidende/regelende werken, per derde of volgende werk zie de tarieven bij "peilregel/peilscheidend kunstwerk"	€ 1.680,00
Peilregulend en -scheidend kunstwerk (zoals peilscheidingsdam of stuw)	3.32	per peilregulend of peilscheidend kunstwerk	€ 560,00
Seismisch onderzoek (waterkering)	3.33	Seismisch onderzoek	Enkel starttarief
Steiger/aanmeervoorziening/vlonder	3.34a	Per eerste werk	€ 230,00
	3.34b	Per tweede of volgende werk van dezelfde soort	€ 120,00
Taludtrap op een waterkering	3.35	per werk	€ 120,00
Verhard oppervlak bij een waterkering (tot 2.000 m2)	3.36a	Per project - de compensatie wordt uitgevoerd met het graven van nieuw oppervlaktewater of het verbreden van bestaand oppervlaktewater	Enkel starttarief
Verhard oppervlak met watercompensatie (vanaf 2.000 m2)	3.36b	Per project - de compensatie wordt uitgevoerd met het graven van nieuw oppervlaktewater of het verbreden van bestaand oppervlaktewater. Het tarief wordt vermeerderd met €0,50 per m2 boven 2.000 m2	€ 560,00
Verhard oppervlak met alternatieve watercompensatie	3.36c	Per project - de compensatie wordt uitgevoerd met een alternatieve vorm van waterberging.	€ 1.680,00
Verticale drainage in risicovol gebied of waterkering	3.37	Per project, voor het onttrekken van grondwater geldt ook rubriek 3.21a t/m 3.21e.	€ 1.680,00
Wegen en vaarwegen HHNK: gebruiken in afwijking van het geldende verkeersbesluit - aslastbeperking tijdelijk overschrijden - tijdelijk afsluiten van een weg of vaarweg <i>Voor ontheffingen van inrijverboden ten behoeve van aanwonenden, eigenaren en gebruikers van aanliggende gronden, hulpdiensten en dergelijke zijn geen leges verschuldigd.</i>	3.38a	* aslastbeperking tijdelijk overschrijden	Enkel starttarief
	3.38b	* tijdelijk afsluiten van een weg of vaarweg	
Wegen HHNK waarbij de onderstaande activiteiten worden uitgevoerd: - aanleggen en behouden van een uitrit, parkeervoorziening of halteplaats	3.39a	Per werk	Enkel starttarief

plaatsen en behouden van overige werken, reclameborden en stoffen en houden			
	3.39b	Per tweede of volgende werk van dezelfde soort	Enkel starttarief
Windturbine bij een waterkering	3.40	per werk	€ 1.680,00
Woonboot	3.41	per werk	€ 560,00

Niet-activiteit gebonden	Legescode	Tarief
Extern deskundige advies inschakelen voor de aanvraag ¹	3.42	Op basis van begroting, 100%
Kosten andere overheden (advies en instemming) ²	3.43	Op basis van begroting, 100%

Tabel 3 - Aanvullend tarief

Toeslaggroep ³	Legescode	Aanvullend tarief
T1	3.44	€ 200,00
T2	3.45	€ 600,00
T3	3.46	€ 1.000,00

Toelichting op het besluit

Algemeen

Op grond van de Waterschapswet en de Omgevingswet is HHNK bevoegd rechten te heffen ter zake van onder meer het genot van door of vanwege het bestuur van HHNK verleende diensten en het behandelen van verzoeken tot het verlenen van vergunningen of ontheffingen (art. 113 en 115, eerste lid, onderdeel b en c, Waterschapswet en artikel 13.1a van de Omgevingswet). De hier bedoelde rechten worden algemeen aangeduid als leges. Voor de heffing en invordering worden deze leges aangemerkt als een waterschapsbelasting (art. 115, tweede lid, Waterschapswet). De heffing geschiedt op basis van een belastingverordening (art. 111 Waterschapswet). Deze Legesverordening is derhalve aan te merken als een belastingverordening.

Ingevolge deze verordening worden leges geheven voor een drietal categorieën diensten, te weten:

- het verstrekken van documenten;
- het doen van nasporingen in het archief;
- het behandelen van verzoeken om vergunningen en ontheffingen, maatwerkvoorschriften of een gelijkwaardige maatregel.

De Legesverordening HHNK 2026 vervangt de Legesverordening HHNK 2023.

De aanpassing in 2026 heeft onder andere ten doel om nieuwe legestarieven vast te stellen met een hogere kostendekkendheid.

Daarnaast is de tarievenlijst geactualiseerd en aangepast zodat deze beter aansluit bij de praktijk en de Waterschapsverordening.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 – Begripsomschrijvingen

Dit artikel bevat enkele begripsomschrijvingen. De heffings- en de invorderingsambtenaar zijn de functionarissen die op grond van de Waterschapswet door het dagelijks bestuur als respectievelijk

1) Het bedrag wordt gebaseerd op een offerte die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de aanvrager

2) Het bedrag dat in de Legesverordening staat van het betreffende overheidsorgaan.

3) In de toelichting staat nader beschreven welke specifieke werkzaamheden vallen onder de toeslaggroepen T1 t/m T3.

ambtenaar belast met de heffing van waterschapsbelastingen en ambtenaar belast met de invordering van waterschapsbelastingen zijn aangewezen.

Artikel 2 – Aard van de heffing en belastbaar feit

Dit artikel bevat de aanduiding van de heffing en van het belastbare feit, namelijk het verlenen van diensten. De concretisering vindt plaats in de bij de verordening behorende tabel.

Met betrekking tot verzoeken om vergunningen is ervoor gekozen het in behandeling nemen van de aanvraag aan te merken als belastbaar feit, en niet de toekenning of verlening van de vergunning. Dit houdt in dat ook leges verschuldigd zijn bij het weigeren van de gevraagde vergunning, het wijzigen van (de tenaamstelling van) een verleende vergunning, het buiten behandeling stellen van een aanvraag en het intrekken van een aanvraag. Reden daarvoor is dat ook in die gevallen kosten voor de behandeling van de aanvraag gemaakt zijn. Dit is in overeenstemming met artikel 115 Waterschapswet, waarin het behandelen van verzoeken als belastbare dienst wordt aangemerkt. Ook volgens vaste rechtspraak is legesheffing in dergelijke gevallen toegestaan. Voorwaarde is wel dat er werkzaamheden zijn verricht om de aanvraag te behandelen. Ook een globale beoordeling van een vergunningaanvraag, bijvoorbeeld om te bezien of alle noodzakelijke stukken voor een inhoudelijke behandeling aanwezig zijn, is voldoende om van een belastbare dienstverlening te spreken.⁴ Daarentegen kan het alleen inboeken en registreren van een vergunningaanvraag en het verzenden van een ontvangstbevestiging niet worden beschouwd als in behandeling nemen.⁵

Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag om vergunning waarop negatief wordt beschikt, komt overeen met het tarief dat geldt wanneer de vergunning wordt verleend. Voor de behandeling van een vergunningaanvraag maakt het immers niet uit of de vergunning uiteindelijk wel of niet wordt verleend.

De heffing van leges is beperkt tot aangevraagde vergunningen, ontheffingen, maatwerkvoorschriften of een gelijkwaardige maatregel en daarmee vergelijkbare vrijstellingen en toestemmingen. Voor ambtshalve verleende vergunningen is geen legesheffing mogelijk. In dat geval is er geen aanvraag tot het verlenen van diensten, maar wordt verlening van een vergunning door het bestuursorgaan om andere redenen noodzakelijk of gewenst geacht. Hetzelfde geldt voor ambtshalve wijziging van vergunningen. Ook voor meldingen en soortgelijke kennisgevingen is legesheffing niet mogelijk. Het in behandeling nemen van meldingen strekt namelijk niet tot het al dan niet verstrekken van een door de indiener van de kennisgeving benodigde vergunning. Een melding of kennisgeving heeft ten doel het bestuursorgaan in staat te stellen te beoordelen of nadere eisen moeten worden gesteld of om de controle door het bestuursorgaan te vergemakkelijken. Hierdoor overheerst het publieke karakter en kan niet worden gesproken van een door de overheid verleende dienst.

Artikel 3 – Belastingplicht

Deze bepaling bevat de aanwijzing van de belastingplichtige. De aanvrager van de dienst en degene ten behoeve van wie de dienst wordt aangevraagd zijn beiden hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van de verschuldigde leges. Dit houdt in dat beiden aangesproken kunnen worden tot betaling van het volledige bedrag en zij zelf een verhaalsrecht hebben op de ander.

Algemeen geldt dat de dienst moet zijn aangevraagd. Dit houdt in dat bij ongevraagde diensten, zoals het ambtshalve verlenen van vergunningen, legesheffing niet mogelijk is (zie ook de toelichting bij artikel 2).

Het verschuldigde legesbedrag hoeft niet vooraf aan de aanvrager te worden meegedeeld. Uitzondering hierop vormen de kosten van extern advies. Deze dienen vooraf te zijn begroot en door de aanvrager geaccordeerd.

Artikel 4 – Heffingsmaatstaven en tarieven

De bij de verordening behorende tabel geeft aan naar welke maatstaven de leges geheven worden en volgens welke tarieven.

Met betrekking tot de tarieven bepaalt de Waterschapswet alleen dat deze zodanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten terzake. Niet toerekenbaar zijn de kosten van meldingen; beleidsvoorbereiding en algemene inspraakprocedures; handhaving, toezicht en controle; en bezwaar- en beroepsprocedures. Volgens constante rechtspraak staan de leges tarieven uitsluitend ter beoordeling van het orgaan dat bevoegd is deze vast te stellen, tenzij ze boven de wettelijke limiet uitgaan of leiden tot een onredelijke en willekeurige belastingheffing. Daarbij geldt dat bij de

4) HR 21 december 2007, *Belastingblad* 2008/764.

5) Hof Arnhem 12 november 2008, *Belastingblad* 2009/138.

toetsing aan de wettelijke opbrengstlimiet niet gaat om het kostendeckingspercentage per dienst of groep van diensten, maar om de kostendeckening van alle in de verordening opgenomen diensten.

De tariefstructuur in de tarieventabel is zodanig dat er steeds een duidelijke samenhang is tussen de hoogte van de leges en de gemiddelde omvang van de dienstverlening. Hiertoe is onder meer de cumulatieve werking van maatstaf en tarief bij meer gelijksoortige werkzaamheden beperkt.

Tot en met de vorige legesverordening van 2023 streefde HHNK een kostendeckendheid na van ongeveer 30%. Het bestuur van HHNK is van mening dat de kosten voor het behandelen van aanvragen meer terecht moet komen bij degene die die kosten veroorzaakt (in lijn met het adagium 'de vervuiler betaalt'). De tarieven zijn daarom in 2026 ten opzichte van 2023 verhoogd.

De kostendeckendheid van de tarieven is verhoogd naar gemiddeld ongeveer 60%. Hierbij zijn nieuwe berekeningen gemaakt op grond van inschattingen van de gemiddelde behandeltijd, aantallen vergunningen en kosten.

De leges zijn verschuldigd naast andere kosten en rechten die door het hoogheemraadschap aan derden moeten worden betaald. Daaronder vallen niet de kosten van verplichte of onverplichte publicatie van aangevraagde of verleende vergunningen. Deze kosten zijn in de leges tarieven verdisconteerd.

Artikel 5 – Wijze van heffing

Leges kunnen worden geheven bij wege van aanslag of op andere wijze (art. 125 Waterschapswet). Om de heffing en inning van leges zo praktisch mogelijk te laten verlopen is bepaald dat de vordering behalve schriftelijk ook mondeling kan plaatsvinden. De dagtekening van de kennisgeving is van belang voor de termijn van zes weken waarbinnen bezwaar kan worden gemaakt tegen een aanslag.

Bij gebreke van een schriftelijke kennisgeving geldt als dagtekening de datum waarop het gevorderde bedrag ter kennis van de belastingplichtige is gebracht (art. 125, tweede lid, Waterschapswet). Er wordt van uitgegaan dat ook bij mondelinge kennisgeving en contante betaling altijd een gedagtekend betalingsbewijs wordt vertrekt, zodat de belastingplichtige naderhand alsnog bezwaar kan maken. In dat geval geldt de datering van het betalingsbewijs als dagtekening van de kennisgeving en datum van aanvang van de bezwaartermijn.

Artikel 6 – Vrijstellingen

In een aantal gevallen is de heffing van leges voor verstrekking van documenten op grond van wettelijke voorschriften niet toegestaan of gelden er wettelijke (maximum)tarieven. Ook zijn er gevallen waarin legesheffing voor het verstrekken van documenten ongewenst is. Dat laatste is het geval bij het verstrekken van stukken voor wetenschappelijke of onderwijsdoeleinden en voor voorlichtingsdoeleinden. In dat geval geschiedt de verstrekking van documenten alleen of mede ter bevordering van kennis en informatie over HHNK en ligt heffing van leges niet in de rede. Ook voor het verstrekken van stukken aan overheidslichamen of aan de rechterlijke macht is een vrijstelling opgenomen. Hierbij gaat het om kopieën van bestaande stukken die in het kader van de taakuitoefening, het toezicht of een juridische procedure worden overgelegd. Ook daarvoor ligt legesheffing – zo al mogelijk – niet in de rede.

Ten slotte is een vrijstelling opgenomen voor de behandeling van aanvragen om vergunning of andere diensten, voor zover die aanvragen voortvloeien uit werkzaamheden door of in opdracht van HHNK zelf of van werkzaamheden die daarvan een direct gevolg zijn. Het gaat hierbij om vergunningplichtige werkzaamheden die derden moeten uitvoeren als direct gevolg van werkzaamheden van HHNK. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij de verlegging van leidingen door nutsbedrijven wegens aanleg of versterking van waterkeringen of wegens wegreconstructies die door of vanwege HHNK worden uitgevoerd.

In de tarieventabel zijn verder nog enkele vrijstellingen opgenomen met het karakter van een drempel. Pas wanneer de verleende dienst boven die drempel uitkomt – in aantallen of in tijd – zijn leges verschuldigd.

Artikel 7 – Betalingstermijnen

Artikel 9 van de Invorderingswet kent een regeling op het gebied van betaaltermijnen. Deze regeling is ook van toepassing op de invordering van waterschapsbelastingen. In een belastingverordening kan een hiervan afwijkende regeling worden opgenomen (art. 138, eerste lid, en 139, eerste lid, Waterschapswet).

Uitgangspunt voor de betaling van leges is dat die worden betaald op het moment waarop de vordering wordt gedaan. Wanneer de leges worden geheven bij aanslag of andere schriftelijke kennisgeving geldt een betaaltermijn van vier weken na de dagtekening.

Artikel 8 – Kwijtschelding

Van leges wordt geen kwijtschelding verleend. Leges vormen een betaling voor geleverde diensten en zijn als zodanig een vermijdbare heffing. Kwijtschelding ligt daarom niet in de rede. Ook de Kwijtscheldingsregeling van HHNK voorziet niet in kwijtschelding van leges.

Artikel 9 – Aanvraag

Dit artikel verwijst naar de wettelijke voorschriften voor het aanvragen en verlenen van een in de verordening voorziene vrijstelling. Op grond van artikel 132, eerste lid, van de Waterschapswet dient een dergelijk verzoek te worden gedaan binnen zes weken na de dagtekening van het aanslagbiljet. Daarnaast kan een dergelijke vrijstelling door de heffingsambtenaar ambtshalve worden verleend (artikel 134 Waterschapswet).

Artikel 10 – Nadere regels

Deze bepaling is in de verordening opgenomen om kenbaar te maken dat er in de praktijk, naast de in de verordening geregelde onderwerpen, nog andere onderwerpen voor de heffing en invordering van belang kunnen zijn. Op grond van artikel 123, vierde lid, Waterschapswet kunnen deze onderwerpen geregeld worden bij besluit van het dagelijks bestuur.

Artikel 11 – Intrekking, inwerkingtreding, ingangsdatum van de heffing en citeertitel

Dit artikel bevat de gebruikelijke overgangs- en slotbepalingen. Deze behoeven geen verdere toelichting.

Toelichting bij de tarieventabel

Toepassing tabel

De tarieven zijn in de tabel per soort dienstverlening gerubriceerd. Dit betreft achtereenvolgens:

Hoofdstuk 1: Documenten

Hoofdstuk 2: Archief

Hoofdstuk 3: Vergunningen en ontheffingen, maatwerkvoorschriften en een gelijkwaardige maatregel

Hoofdstuk 1 (Documenten)

De tarieven zijn afgestemd op de grootte en omvang van de verschillende in de rubrieken genoemde documenten. Voor eenvoudige documenten (rubriek 1.1) is een servicevrijstelling opgenomen tot 10 exemplaren.

Voor verzoeken als bedoeld in de Wet open overheid (Woo) zijn in beginsel geen leges verschuldigd. Alleen voor het vervaardigen van kopieën van documenten kunnen eventueel leges in rekening worden gebracht. Hiervoor gelden dan de bedragen die zijn opgenomen in de landelijke Algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 8.6 van de Woo. Om praktische redenen wordt aangesloten bij de landelijke regeling door deze tarieven van toepassing te verklaren.

Voor verzoeken als bedoeld in de artikelen 13 en 14 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zijn in beginsel geen leges verschuldigd. Er kunnen alleen leges in rekening worden gebracht als het verzoek kennelijk ongegrond of buitensporig is, met name vanwege het repetitieve karakter. Er kan dan een redelijke vergoeding in rekening worden gebracht als bedoeld in artikel 12, vijfde lid, sub a van de AVG.

Hoofdstuk 2 (Archief)

Het hiervoor opgenomen tarief geldt als vergoeding voor het doen van nasporingen in het archief door een daartoe gekwalificeerde ambtenaar. Het tarief geldt per kwartier, waarbij een servicevrijstelling geldt voor het eerste kwartier. Op grond daarvan kunnen eenvoudige verzoeken zonder legesheffing worden afgedaan.

Hoofdstuk 3 (Vergunningen en ontheffingen, maatwerkvoorschriften en een gelijkwaardige maatregel) *Algemeen*

Dit hoofdstuk heeft betrekking op vergunningen en ontheffingen, maatwerkvoorschriften en een gelijkwaardige maatregel. Met deze begrippen worden alle beschikkingen aangeduid waarbij een bij wettelijk voorschrift vereiste vergunning of toestemming wordt verleend, waarbij ontheffing of vrijstelling van een wettelijk voorschrift wordt verleend of waarbij een maatwerkvoorschrift of gelijkwaardige maatregel wordt afgegeven. Het gaat hierbij om beschikkingen krachtens publiekrechtelijke regelingen. Voor privaatrechtelijke toestemmingen kunnen geen leges worden geheven.

Tarieven

De tarieven in hoofdstuk 3 van de tarieventabel zijn globaal afgestemd op het gemiddelde aantal uren dat met de behandeling van een aanvraag is gemoeid. Die tijdsbesteding is weer afhankelijk van de complexiteit van de activiteit of het werk waarop de aanvraag betrekking heeft, het belang van het beheerobject en de mate van aantasting daarvan.

Voor maatwerkvoorschriften en de gelijkwaardige maatregel worden dezelfde tarieven gehanteerd als voor de behandeling van aanvragen voor vergunningen en ontheffingen, omdat de inspanningen die worden verricht voor deze aanvragen ongeveer gelijk zijn en dit de eenvoud ten goede komt.

Uit doelmatigheidsoverwegingen zijn de tarieven in hoofdstuk 3 van de tarieventabel afgerond op hele euro's.

Werking tarieventabel

Het legesbedrag voor de behandeling van een aanvraag bestaat uit:

1. Een **starttarief**: per aanvraag (ongeacht de omvang)
2. Een **activiteitentarief**: de hoogte van het tarief is afhankelijk van het soort en aantal activiteiten. Dit tarief is gebaseerd op de gemiddelde duur van de beoordeling per activiteit.
3. Een **aanvullend tarief**: toegepast wanneer extra werkzaamheden nodig zijn die niet in het basistarief zijn inbegrepen.

Starttarief

Dit tarief wordt éénmalig per aanvraag berekend en dekt kosten die gemaakt worden om een aanvraag in behandeling te nemen en af te ronden. In onderstaand overzicht is opsomming van werkzaamheden gegeven:

- Controleren van de basisgegevens van de aanvraag
- Monitoring van de voortgang in het zaakstelsel
- Ontvankelijkheidstoets (is de aanvrager belanghebbend?)
- Basistoets op indieningsvereisten:
 - o Is de aanvraag vergunningplichtig?
 - o Inschatting maken van de impact van de activiteit(en) in relatie tot de belangen van HHNK
 - o Vaststellen of het HHNK-grondbeleid van toepassing is en terugkoppeling naar de aanvrager indien de privaatrechtelijke overeenstemming ontbreekt.
- Opstellen van documentatie en contact met aanvrager:
 - o Besluit met motivering en voorschriften
 - o Overige correspondentie met de aanvrager, zoals het eenmalig opvragen van aanvullende informatie
 - o Interne kwaliteitscontrole van het besluit op volledigheid en juistheid
- Afrondende werkzaamheden verrichten:
 - o Administratieve afsluiting in het zaakstelsel
 - o Archivering, verzenden en publiceren van besluit.
 - o Legesfacturatie
 - o Toezicht tot en met de eerste controle op naleving van de vergunningvoorschriften

Activiteitentarief

- Per activiteit is een inschatting gemaakt wat gemiddeld genomen aan uren nodig is om de activiteit inhoudelijk te beoordelen.
- De beoordeling omvat het verzamelen en raadplegen van kennis, inclusief het uitvoeren van een inhoudelijke check door een interne vakspecialist.
- Voor een tweede activiteit van dezelfde soort geldt een gereduceerd tarief.

Aanvullend tarief:

Voor alle aanvragen waarin extra werkzaamheden nodig zijn, geldt één aanvullende toeslag. Deze toeslag wordt toegepast op situaties ingedeeld in drie verschillende toeslaggroepen. Per toeslaggroep is een gemiddelde extra tijdsbesteding bepaald dat aanvullend nodig is bij de behandeling en beoordeling van een specifieke situatie.

De toepassing van het aanvullende tarief werkt als volgt:

- Indien één van onderstaande werkzaamheden nodig is, wordt het aanvullende tarief toegevoegd aan het starttarief en activiteitentarief.
- Indien meerdere werkzaamheden binnen **dezelfde toeslaggroep** nodig zijn, wordt het tarief slechts één keer toegepast (geen stapeling binnen de groep).
- Indien werkzaamheden uit **verschillende toeslaggroepen** nodig zijn, wordt alleen het tarief van de hoogste van toepassing zijnde toeslaggroep toegepast (geen stapeling tussen groepen).
- Bij ontvangstbevestiging van de aanvraag wordt de aanvrager geïnformeerd waar de geldende tarieven en criteria voor toeslagen te raadplegen zijn.
- Indien na inhoudelijke beoordeling blijkt dat een toeslag van toepassing is, wordt de aanvrager hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld.

- Als de situatie genoemd in T1, T2 of T3 tijdens de behandeling van de aanvraag ontstaat doordat de wettelijke regels wijzigen, wordt het aanvullende tarief niet toegepast.

Toeslaggroep T1

Situatie	Tarief (€)
Meer dan één uitvraag is nodig voor aanvullende informatie.	€ 200
Gefaseerde aanlevering van documentatie.	
Aanvrager dient eerst een deel van de informatie in en komt later met aanvullingen waardoor de procedure meerdere keren moet worden opgestart.	
Afwijken van toetsingscriteria in de richtlijn vergunningverlening → extra interne afstemming (> 2 uur)	
Spoebehandeling op verzoek aanvrager (korter dan de wettelijke termijn).	
Aanvullende schouw of metingen op locatie nodig.	
Vorbereiding bestuurlijke besluitvorming (bijv. peilgrenswijziging).	
Een aanvraag wordt pas ingediend nadat de activiteit al is begonnen of afgerond.	

Toeslaggroep T2:

Situatie	Tarief (€)
Na het opvragen van intern advies blijkt: 1. Dat een adviestraject nog loopt en blijkt dat de aanvraag te vroeg is ingediend of; 2. Dat van een eerder gegeven advies (uit het vooroverleg) zonder wordt afgeweken in de aanvraag en een herbeoordeling noodzakelijk is.	€ 600

Toeslaggroep T3:

Situatie	Tarief (€)
Uitgebreide procedure (afdeling 3.4 AWB) is van toepassing.	€ 1000

Toepasselijk tarief en afronding

Uitgangspunt van de tabel is dat per werk één tarief van toepassing is. In een aantal gevallen is het tarief afgestemd op de omvang van het werk en geldt een tarief per eenheid of gedeelte daarvan (bijvoorbeeld per 100 meter). Dit houdt in dat altijd wordt afgerond op een veelvoud van het tarief.

Cumulatie

In twee gevallen gelden tarieven cumulatief, namelijk bij:

- een aanvraag met 2 of meer verschillende activiteiten (aanvraag met meerdere activiteiten)
- een aanvraag met meer dan één werk van dezelfde soort (verlaagd tarief voor het extra werk, zie tabel)

Lozing stoffen op oppervlaktewater of een zuiveringsinstallatie

In de rubrieken 3.26 a, b en c staan legestarieven voor de behandeling van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het lozen van stoffen op oppervlaktewater of op een zuiveringsinstallatie van HHNK. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in minder complexe, complexe en zeer complexe activiteiten. Welke categorie van toepassing is wordt bepaald aan de hand van onderstaande tabel.

minder complexe activiteiten	complexe activiteiten	zeer complexe activiteiten
Vatenwasserij/tankcleaning	Afval opslaan, be- en verwerken/stortplaatsen	(Petro)chemische industrie
Baggerdepots	Houtimpregneringsbedrijven	Ertsverwerkende industrie
Betonmortelcentrales	Textielveredelingsbedrijven	lppc-bedrijven industrie*
Jachthavens/scheepswerven	Houtreinigingsbedrijven	Overige
Baggerwerkzaamheden	Viskwekerijen	

Bollenteelt	Overige	
Champignonteelt		
Witloftrekkerijen		
Spoelbedrijven		
Ippc-bedrijven agrarisch*		
Gemeentewerven		
Overige		
* Bedrijven die zijn voorzien van een ippc-installatie als bedoeld in de begripsbepalingen bij artikel 1.1, eerste lid, van de Omgevingswet.		

Legesvrijstelling ontheffingen verkeersbesluiten

In rubriek 3.38b is een legesvrijstelling opgenomen voor ontheffingen van verkeersbesluiten die verleend worden aan aanwonenden, eigenaren of gebruikers van aanliggende gronden, hulpdiensten en dergelijke. Bij de invoering van bepaalde verkeersbeperkingen, zoals inrijverboden om sluipverkeer tegen te gaan, werd in een aantal gevallen door rechtsvoorgangers van het hoogheemraadschap toegezegd dat aanwonenden en eigenaren/gebruikers van aanliggende gronden geen leges zouden hoeven te betalen voor de noodzakelijke ontheffingen voor hun voertuigen. Niet duidelijk is in welke gevallen die toezeggingen wel en niet zijn gedaan. Om die reden is hiervoor een algemene legesvrijstelling opgenomen.

Wijziging, verlenging

Voor wijziging of verlenging van een vergunning geldt een afzonderlijk tarief. De kosten van een dergelijke beschikking zullen in de praktijk nogal uiteen kunnen lopen, maar wanneer dat het geval zal zijn, is op voorhand moeilijk aan te geven. Om die reden is gekozen voor een uniform tarief.

Deskundigenadvies

In sommige gevallen kunnen vergunningplichtige werken of werkzaamheden zo ingrijpend zijn dat het gewenst is een extern deskundigenadvies te vragen. Volgens vaste rechtspraak kunnen de werkelijke kosten hiervan op de aanvrager worden verhaald, mits deze vooraf over de geraamde kosten geïnformeerd wordt en daarmee akkoord gaat.

Meervoudige aanvraag

Het kan voorkomen dat sprake is van een meervoudige aanvraag waarbij een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt ingediend bij HHNK maar er ook werken of werkzaamheden zijn betrokken die vallen onder de bevoegdheid van een ander bestuursorgaan. HHNK moet dan mogelijk op grond van artikel 16.15 of 16.16 van de Omgevingswet respectievelijk advies of advies met instemming vragen aan dat andere bestuursorgaan. Als dat bestuursorgaan daarvoor kosten in rekening brengt aan HHNK worden deze kosten doorberekend aan de aanvrager. De hoogte van het betreffende bedrag zal doorgaans overeenkomen met het legesbedrag dat zou zijn verschuldigd als de aanvraag bij het andere bestuursorgaan zou zijn ingediend. De aanvrager kan de hoogte van het legesbedrag nagaan in de legesverordening van het betreffende bestuursorgaan. HHNK zal in dergelijke gevallen echter het concrete legesbedrag voor het in behandeling nemen van de aanvraag meedelen aan de aanvrager.